

NORGES BANKS

VALUTARESERVER

110.000.000.000 KR:

TIL REAGANS

STAR WAR

ELLER

FØRERHUND

TIL BLINDE

Informasjon og balagnnns-
materiale om RV-utspill

12. august

Til fylkesledelsene i RV og
Distriktsstyrene i AKP(m-l)

Oslo 2.august 1985

RV-utspill om valutareservene.

Dere har tidligere fått melding om at RV sentralt har planlagt et større utspill om bruken av valutareservene. Dette informasjonsheftet har til hensikt å forklare hvorfor vi kommer med dette utspillet og hovedtrekkene i hvordan det vil se ut. Det gir også argumentasjon rundt en del økonomiske spørsmål.

Det er RV sentralt som er ansvarlig for utspillet i Oslo. Men vi er for at det også lages lokale utspill samtidig. Den sentrale pressekonferansen er planlagt til mandag 12.august.

I neste uke vil vi jobbe mer med selve presentasjonsmåten, og hvilke 2-3 saker vi vil kjøre i spiss. Klassekampen vil lage materialet ferdig før pressekonferansen - og vil dekke utspillet på de 4 midterste sidene 13.august. I løpet av få dager, vil så disse 4 sidene bli trykket opp som et eget KK-flak. (Det er mulig vi kommer til å velge et annet alternativ enn opptrykk av KK-flak, men uansett vil vi lage materiale til utdeling.) Dette egner seg best til stands- utdeling.

Fylker som ønsker å følge opp med egne utspill, bør holde løpende kontakt med RV sentralt i neste uke.

Lokale utspill bør ha lokal vinkling. Vi tror det er lurt å leite fram en del eksempler på GJERRIG-NORGE - helt åpenbare urimeligheter og sette dem i kontrast til de enorme statsrikdommene.

I tillegg til dette materialet, (som selvsagt ikke kan beskrive hvordan det endelige utspillet skal se ut), anbefaler vi dere å lese Sculz og Mønneslands hefte om Willoch-regjeringens Langtidsprogram. Vi har sendt med noen eksemplarer til hvert fylke - samt innbetalingstalong (!!!!!)

Med hilsen

Jahn Arne Olsen
Jahn Arne Olsen

Idegrunnet bak pressekonferansen:

Det er et stort gap mellom det Norge tjener og det som forbrukes. Valutareservene er det klaraste uttrykket for den enorme formueveksten. Kapitalistene har som mål å begrense eller senke de offentlige utgiftene og holde lønningene nede.

Diskusjonene om den økonomiske politikken i Norge preges av premissene som legges av Ap og Høyre. Den dreier seg om det er blitt litt verre eller litt bedre under de skiftende regjeringer - mens de er enige om hovedlinjene: Holde pengene borte fra vanlige folk. Disse premissene har temmelig stor gjennomslagskraft. Derfor må vi slå på stortromma dersom vi skal bli hørt. Vi må vise kontrasten mellom den enorme rikdommen og de behovene som folk har og som ikke blir dekket.

Den enorme valutareserven er et godt bilde på de rikdommene som finns. Ved å vise hvordan pengene kunne vært brukt, bidrar vi til å synliggjøre mange behov og vise at pengene kan brukes, men at det er borgerskapet som er hinderet for at så skjer.

Grovt sett tenker vi oss følgende presentasjonsmåte:

- 1) Vi deler valutareservene i 3 deler. En del beholdes som valutareserve.
- 2) En del viser vi hvordan kunne vært brukt til u-hjelp og støtte til frigjøringsbevegelser.
- 3) En del viser vi hvordan kunne vært brukt i Norge.

Vi må gå mot planene om internasjonalisering av norsk industri og bruken av valutareservene for å fremme norsk imperialisme.

Kjersti Ericsson har laga et notat om utspillet. Jahn Arne Olsen har laget ett som ser nærmere på hvordan denne formuen har oppstått. I tillegg har vi trykket opp et avsnitt fra Schulz og Lønneslands hefte om langtidsprogrammet som dekker huller i JAOs Forsideteksten notat.

antyder hvordan saken kan spissformuleres. Store deler av valutareservene har nemlig vært plassert i verdipapirer utstedt av den offentlige sektor (i første rekke Finansdepartementet) i USA. Dette brukes til å dekke de enorme underskuddene på det amerikanske statsbudsjettet og bidrar altså til å finansiere STAR WARS-prosjektet til Reagan. I Norge nekter staten å dekke alle utgiftene til førerhundproduksjonen, noe som fører til at Blindeforbundet må betale ca. 32.000 kroner sjøl for hver hund som produseres. Det produseres ca. 30 førerhunder årlig, altså ei merutgift på staten på kr. 960.000 !!!!

Kjersti Ericsson

Foreløpig notat om "100 milliard - utspillet".

NORGE: PENGENE STRØMMER INN:

- Norge har nå over 100 milliarder kroner i valutareserver. Hvor mye er **en** milliard? Tenk deg at du putter en milliard i ei kiste, og så tar ut og bruker opp 50 000 kroner hver eneste dag, 7 dager i uka. Da tar det 55 år før kista er tom.

Den store "Live Aid"-konserten i juli spilte inn 500 millioner kroner til de tørkerammede i Afrika i løpet av to dager. Norges valutareserver er 200 ganger så mye.

- Hver måned får vi **600 millioner kroner i renter**. Dette er 10 ganger så mye som den bevilgninga stortinget nekta A/S Syd-Varanger for å fortsette gråbergbrytinga.

- Statsregnskapet viste et overskudd på 24 milliarder kroner ifjor.

- Norges 300 største bedrifter økte sitt samlede overskudd med 32 % ifjor. Siden 1979 er lønnsomheten deres femdoblet. De seks "beste" har en samlet fortjeneste på 24,3 milliarder kroner.

- Oljeselskapene tar inn 18 milliarder **mer** i ekstraprofitt i forhold til hva de ville tjent om de hadde investert på land.

U-LANDA: PENGENE STRØMMER UT:

U-landas gjeld til banker og finansinstitusjoner i den rike del av verden er totalt på 850 - 900 milliarder dollar.

- Det er beregna at det i de neste 4 åra bare i renter og avdrag vil foregå ei nettooverføring på ca. 200 milliarder dollar fra fattige, forgjelda land til rike land i Vest.

- Renta på u-landas lån har steget med 10 % de siste 6-7 åra. 10 % høyere rente betyr en årlig merutgift på 50 milliarder dollar. Dette er nesten dobbelt så mye som u-landa får i u-hjelp fra de vestlige, kapitalistiske landa hvert år. De rike landa gir med den ene handa, og tar det mangedobbelte igjen med den andre.

- Prisene på de varene (mest råvarer) u-landa eksporterer har alltid vært lave i forhold til prisene på de varene de importerer (mest fra i-landa). Men de siste åra har eksportprisene på u-landas varer sunket drastisk. Råvareprisene var i 1982 sunket til sitt laveste nivå på 50 år.

Gjelda vokser, rentene stiger, eksportprisene synker. Pengestrømmen går fra de fattige landa til de rike.

SULT ER POLITIKK !

MEXICO: Ett av de mest forgjelda landa i verden. Mexico bruker mer korn til dyrefor enn til å fø sin egen befolkning. Kornet går til de store kvegfarmene, og blir deretter hamburgere på det amerikanske markedet. 80 % av ungene på den mexicanske landsbygda er underernært.

FILIPPINENE: Ett av de mest forgjeldte landa i verden. Ett av tre hektar jord går til eksportavlinger. 70 % av befolkninga er feil- eller underernært.

AFRIKA SØR FOR SAHARA: Her finnes noen av de aller fattigste landa i verden, også med stor gjeld. Afrikas produksjon av sukker, te og bomull som går til eksport øker. Likevel blir disse landa fattigere og fattigere. Og matproduksjonen pr. innbygger har gått ned siden 1970.

PRODUKSJON FOR Å BETALE GJELD MENS FOLKET SULTER:

Hvorfor produserer Mexico, Filippinene, landa i Afrika og ei rekke andre land for eksport i stedet for å produsere mat til sin egen befolkning ?

Ett av svara er: De må ha eksportinntekter for å betale gjeldene si. Flere land må bruke nesten alt de får i eksportinntekter til gjeldsbetaling i åra som kommer. Det blir ingenting igjen til økonomisk utvikling i deres eget land. Og siden eksportprisene synker, får de mindre og mindre igjen for det de selger. Det oppstår en ond sirkel.

SULT ER POLITIKK !

Sulten og nøden i den 3. verden skyldes ikke først og fremst naturkatastrofer, som mange tror. De skyldes **maktforholda** i verden. Noen tjener på at andre sulter: De store kapitalistiske bankene, de multinasjonale selskapene, regjeringene i de rike landa og overklassen i 3.verden-landa sjøl. Den kapitalistiske verdensøkonomien er en katastrofe for flertallet på jorda !

HVA BRUKES NORGES "SPAREPENGER" TIL ?

De 100 milliardene som utgjør valutareservene våre er Norges "sparepenger", sier økonomene når de skal forklare for vanlige folk. Hva blir "sparepengene" våre brukt til i dag ? Mesteparten er plassert i statspapirer og banker i USA, og noe i banker i andre vestlige land.

Dette betyr at Norge er med på å støtte opp om Reagans økonomiske politikk. Reagan skjærer ned på alle offentlige utgifter som kommer vanlige folk til gode. Likevel har han et svært underskudd på statsbudsjettet, og må låne penger til å finansiere det han **ikke** skjærer ned på: rustningsutgifter. En stor del av Norges valutareserver er lånt bort til Reagan. Viktor Normann, professor ved Norges Handelshøyskole, sa i et intervju i oktober 1984:

"Det er en riktig dårlig investering av Norge å kjøpe gjeldsbrev fra USA. I forhold til størrelsen på økonomien er Norge oppkjøper nr. 1 av slike gjeldsbrev, og dermed med på å finansiere Reagans underskuddsbudsjettering."

Lille Norge gjør altså sitt til at Reagan skal kunne fortsette sin wars-programmet og finansiere kontras' aggresjon mot Nicaragua.

Videre blir valutaresservene brukt slik at de knytter Norges interesser enda tettere sammen med interessene til dem som fører "sultens politikk": For at de norske valutaresservene skal være trygge og gi avkastning i de amerikanske og vestlige bankene, må bankene tyne u-landa til å betale renter og avdrag i stedet for å rive økonomisk utvikling i sitt eget land.

PENGENE KAN BRUKES ANNERLEDES !

Vi i Rød Valgallianse er for revolusjon. Vi er for en ny verden, med solidaritet og vennskap mellom folk, uten utbytting, undertrykking og nød. Folkene i den 3. verden og vanlige folk i land som Norge må slåss sammen for dette målet.

Men også før dette målet er nådd kan vi gjøre **noe**. Vi er ikke **nødt** til å bruke Norges "sparepenger" til å hjelpe Reagan til å ruste opp. Vi er ikke nødt til å plassere pengene slik at vi tjener mer jo mer den 3. verden sulter.

Pengene kan brukes annerledes !

RØD VALGALLIANSE FORESLÅR:

- Den norske valutaresserven reduseres til 30 milliarder (det er litt mer enn Sverige har). Regjeringa Willoch har sjøl sagt at den norske valutaresserven er langt større enn det vi egentlig har behov for.
- Resten (ca. 70 milliarder) deles i to:
- Halvparten gis til solidaritets- og utviklingsformål i den 3. verden.
- Halvparten går til formål som tjener vanlige folk her i landet.

Et annet sted på denne sida presenterer vi en del forslag til hvordan pengene kan brukes. Forslagene viser hva som **kunne** vært gjort dersom pengene hadde gått til å dekke behovene til folk i Norge og i den 3. verden.

INNVENDINGER SOM KOMMER MOT Å BRUKE PENGENE:

"MEN DET BLIR INFLASJON !"

sier direktør Skånland i Norges Bank og politikerne i Høyre og DNA. Å bruke penger, det er fali', det !

Da må vi spørre Skånland og de andre:

-Det nye luksusbbygget til Norges Bank er nå knapt halvferdig, og har hittil kosta 2,25 milliarder. Ferdig vil det antakelig ha kosta 4,5 milliarder. Det er akkurat det samme som det vil koste å bygge nok sykehjem til å avvikle den nåværende køen (på 14300). hvorfor blir det inflasjon av å bygge sykehjem, men ikke av å bygge luksusbygg til Norges Bank ?

- Når folk flest snakker om "inflasjon", så mener de at prisene på varer de trenger å kjøpe stiger. Men hva mener eksperter og politikere med uttrykk som "inflasjon" og "press i økonomien" ? Jo, de mener følgende:

Hvis vi bruker mer penger, f.eks. til å bygge sykehus og barnehager, så blir det flere arbeidsplasser. Flere arbeidsplasser betyr "strammere arbeidsmarked", dvs færre arbeidsledige. Dermed blir det også lettere å presse lønna opp, og det blir større etterspørsel etter varer, fordi flere har penger å kjøpe for. Høyere lønn betyr mindre profitt for kapitalistene og lavere "konkurranssevne" (lønskostnader pr. produsert enhet) på verdensmarkedet. Altså er det nødvendig og økonomisk sunt med en viss arbeidsløshet. Gamle, sjuke, barn, funksjonshemmede, arbeidsløs ungdom, alle må ofres på profittens og konkurransevnenes alter.

Men for folk flest er det ikke farlig at det blir lavere arbeidsløshet, høyere lønn og flere sosiale goder. Snarere tvert imot !

Dessuten: Hvis det var **prisstigning** som rammet folk flest politikerne var bekymra for, så kunne de sjøl gjøre mye for å dempe den: Senk husbankrenta, senk takstene på kollektivtrafikken, vekk med egenandelene i helsesektoren, senk barnehageprisene og strømprisene !

"VI MÅ HA VALUTARESERVER SOM DEKKER EN VISS TIDS IMPORT:"

Svar: Sverige greier seg med en valutareserve på ca. 30 milliarder, i en større økonomi enn vår. Regjeringa har sjøl sagt at den norske valutareserven er langt større en behovet.

Norge hadde i 1984 et overskudd på utenriksregnskapet på 26,5 milliarder kroner. Også for 1985 vil det bli et betydelig overskudd. Dette gjør behovet for valutareserver langt mindre. Den norske økonomien er dessuten en av de aller mest kredittverdige som finnes.

"VI MÅ HA PENGENE FOR Å BETALE UTENLANDSGJELDA !"

Svar: Argumentet om utenlandsgjelda har de store partiene brukt i år etter år som et motargument mot å bruke oljepenger i Norge. Men nå er hele den statlige utenlandsgjelda nedbetalt ! Oljesektoren og utenriks sjefart har gjeld. Her inngår også

gjelda til utenlandske oljeselskaper i Norge. Dette er sektorer med stor inntjeningssevne, og lite å bekymre seg over. Dessuten: Skal funksjonshemmede nektes nødvendige hjelpemidler, psykisk utviklingshemmede nektes skolegang og gamle dø i sjukehjemsko på grunn av gjelda til redere og utenlandsk oljekapital ?

Kommuner og fylker har tyngende gjeld, også utenlandsgjeld. Vi er helt for at den blir betalt ! Men det vil ikke myndighetene. De foretrekker å gjøre opp statsregnskapet med et svært overskudd, og sende kommuner og fylker ut på lånemarkedet.

"HVIS DOLLAREN FALLER, VIL VALUTARESERVENE SKRUMPE OG OLJEPRISENE SYNKE. DA TRENGER VI RESERVER."

Svar: Det er riktig at Norge vil tape på at dollaren synker. Det kan til og med komme et krakk i den amerikanske økonomien slik at penga går tapt. Hvorfor ikke bruke dem til noe fornuftig mens vi har dem ?

SOLIDARITET MED FOLKENE I DEN 3. VERDEN

Sulten og nøden i den 3. verden har samfunnsmessige og politiske årsaker. Den skyldes utbytting og undertrykking av de store folkemassene, fra de rike landa og fra overklassen i de fattige landa sjøl.

SULT - ET "LITE" PROBLEM.

Sult burde være det letteste av alle verdens problemer å løse, sier eksperten Susan George i "Third World Affairs" fra 1985. Å fø de 15 millioner barna som årlig dør av sult ville kreve tre og en halv million tonn korn. Det er en totusenedel av verdenshøsten.

En annen ekspert har regna ut at det ville kreve 2 % av verdenshøsten å fø de 800 millionene av verdens befolkning som lever i absolutt fattigdom og underernæring.

FN-tidsskriftet "Refugee" skrev i april 1985: 1,5 milliarder dollar ville være tilstrekkelig til å berge Afrikas sultende befolkning gjennom til neste innhøsting. 1,5 milliarder dollar er under 15 % av de norske valutareservene.

Problemet er ikke mangel på mat. problemet er en økonomisk struktur og en maktstruktur i verden som hindrer at maten kommer fram til dem som trenger den, som gjør at noen tjener på andres underutvikling og nød.

U-HJELP PÅ DEN RIKE VERDENS PREMISSE.

Eugene Black, tidligere president for Verdensbanken, har sagt det slik:

"Våre hjelpeprogrammer i utlandet utgjør store fordeler for amerikansk forretningsvirksomhet. De tre største fordelene er: 1) Slik hjelp skaper på kort tid et omfattende marked for amerikanske varer og tjenester. 2) Hjelpen stimulerer utviklingen av oversjøiske markeder for amerikanske selskaper. 3) Hjelpen orienterer de nasjonale økonomier mot et system for et fritt næringsliv hvor de amerikanske firmaer kan ha fremgang."

Norsk u-hjelp er delvis styrt av liknende prinsipper. Norsk Hydro fikk i 1983 nesten 200 millioner kroner over bistandsbudsjettet gjennom innkjøp av kunstgjødsel. Av Norges totale bidrag til FNs matvareprogram på 162 millioner, gikk 140 millioner til oppkjøp fra norske firmaer.

SOVJET OG USA UTNYTTER KYNISK SULTEN.

Med gigantisk våpenhjelp gjør Sovjet det mulig for juntaen i Etiopia å fortsette krigføringen mot frigjøringsbevegelsene i Eritrea. Tigre og Ogaden. Juntaen bruker alle transportmidler til denne krigføringen, slik at lagre av matvarehjelp blir liggende å råtne, fordi det ikke er transportmidler til å frakte dem ut. Makthaverne i Etiopia, med aktiv støtte fra Sovjet, bruker sulten som et middel til å forsøke å knekke frigjøringsbevegelsene. Sovjet nekta å overføre den store "Live Aid"-konserten i juli. Ikke en rubel ble samla inn til de sultende. Men våpenstøtta til den etiopiske juntaen fortsetter å rulle inn.

"Åt er et våpen. Det er det viktigste våpenet i USAs forhandlingsarsenal," har Earl Butz, USAs landbruksminister under Nixon og Ford sagt. At USA også er villig til å bruke dette våpenet, har flere fått merke. Før 1974 ga USA matvarehjelp til Bangladesh, men fra dette året måtte kornet kjøpes på vanlige, kommersielle vilkår. Midt under sultkrisa samme år nektet USA å gi økonomiske garantier for kornimport fra det amerikanske selskapet Continental Grain. Bangladesh skulle straffes for sin handel med Cuba.

NASJONAL OG SOSIAL FRIGJØRING - LØSNINGA FOR DEN 3. VERDEN.

Å gi bidrag til å bekjempe nøden og sulten i den 3. verden betyr å støtte dem som kjemper for nasjonal og sosial frigjøring, for en ny samfunnsmessig og økonomisk struktur. Vi vil foreslå at en stor del av de 35 milliardene går til slike formål.

RØD VALGALLIANSE FORESLÅR:

- 15 milliarder til Afrika, til nødhjelp og ulike utviklingsprosjekter. 2 milliarder bør øremerkes til frigjøringsbevegelsen i Eritrea, som driver alle slags utviklingsprosjekter i de frigjorte områdene. 2 milliarder bør øremerkes til frigjøringskampen i Sør-Afrika.
- 5 milliarder i vilkårslos støtte til motstandskampen i Afghanistan
- 3 milliarder i utviklingshjelp til Nicaragua
- 1 milliard til frigjøringskampen i El Salvador
- 2 milliarder til motstandskampen på Filippinene, av dette 500 millioner til kvinneorganisasjonen Gabriela.

4

(Her må vi ha noen flere forslag)

KVINNENE OG IMPERIALISMEN

Kvinnene lider spesielt under den økonomiske politikken som tvinger u-landa til å skaffe seg eksport- og valutainntekter i økende tempo for å kunne betale gjeld:

- Når det tradisjonelle jordbruket raseres, mister kvinnene eiendom, arbeid og eksistensgrunnlag. Det er de som utgjør en stor del av den 3. verdens jordbruksarbeidere.
- Det er purunge jenter som utnyttes som slavearbeidskraft i de spesielle eksportsonene.
- En måte særlig de Sør-øst-asiatiske landa forsøker å skaffe seg valutainntekter på, er å utvikle turismen. En av hovedattraksjonene i flere av disse landa, er prostituerte. For å oppfylle Verdensbankens krav om å øke turiststrømmen for å få inn valuta, er flere av disse landa blitt rene hallikstater.

* Her er foreløpig disponert 26 milliarder.
Står igjen 9 milliarder.
Foreslår noe til frigjøringskampen i
Kampuchea, noe til helsearbeid i Libanon,
og ellers?
2

LA PENGENE KOMME FOLK TIL GODE !

I Norge strømmer pengene inn, men hvor blir de av ? Hvorfor er det slik at:

- 200 000 mennesker i Norge har en inntekt som er lavere enn folketrygdens minstesatser
- 600 000 (det er nesten like mange som LOs medlemstall) sier de ikke klarer de faste utgiftene
- Antallet sosialhjelpsklienter har økt fra 40 000 i 1979 til 100 000 i 1983
- Norge ligger på jumboplass i Europa når det gjelder barnehagedekning
- Ligger på bunn av 12 europeiske land når det gjelder helsevesenets andel av bruttonasjonalproduktet

Rikdommene må komme vanlige folk til gode !

RØD VALGALLIANSE FORESLÅR:

Hvis 35 milliarder av valutareservene ble brukt til formål som kom vanlige folk i Norge til gode, så kunne de for eksempel brukes slik vi har foreslått nedenfor. Dette er **eksempler** på hvilke problemer som kunne vært løst dersom myndighetene hadde villet. Noe har vi foreslått som investeringer (engangsutgifter), noe har vi foreslått som årlige, høyere bevilgninger over statsbudsjettet. For sjøl om vi bruker noen milliarder nå, så strømmer stadig nye inn !

- Innfri krava til fagforeningene ved A/S Syd-Varanger, jernverket i Mo i Rana, Sulithjelma og Horten Verft, og slik redde 4 hjørnesteinsbedrifter og 4 lokalsamfunn.

Det vil koste.....3, 1 milliarder

- Fjerne sjukehjemskøen.

Bygge 14300 sjukehjemsplasser etter Oslo-standard.....4,5 milliarder

Drift av de ekstra plassene i 4 år 9, 0 milliarder

Til sammen 13, 5 milliarder

- Øke minstepensjonistenes inntekter med 50 %.

Minstepensjonen for en enslig er idag ca. 30.000 i året, for ektepar mindre pr. hode. I dag er det ca. 200 000 aldersetterlatte- og uførepensjonerte som bare har minstepensjonen å leve av.

Å øke minstepensjonistenes inntekter med 50 % ville koste ca 3 milliarder i året. Dersom en brukte et tilsvarende beløp til å heve inntekta til dem som ligger **under** minstepensjon (i alt 200 000 mennesker, kommer en opp i 6 milliarder.

Tallet på minstepensjonistene er å spekuleres: Hvor høy er pensjonen, hvor mange minstepensjonister er det ?

- Innfri Funksjonshemmedes Fellesorganisasjons hovedkrav: Økning av grunnstønad og hjelpestønad.

Grunnstønad og hjelpestønad skal egentlig dekke merutgiftene ved å være funksjonshemmet. Siden 1978 har realverdien av disse stønadene sunket med 10 %. FFO krever at realverdien bringes tilbake til 1987- nivå, og at stønadene stiger i takt med prisstigninga.

Over statsbudsjettet 1985 ble det bevilga ca. 900 millioner til disse stønadene. En 10 % økning ville bety en merutgift på 90 millioner. Regner vi med en forventet prisstigning på 6 %, ville det å innfri FFOs krav i 1986 koste ca 144 millioner kroner

Behandlingsplasser for unge stoffmisbrukere.

Et stort problem i narkotikaomsorgen er at det er altfor få behandlingsplasser. En behandlingsplass for unde stoffmisbrukere koster ca. 438.000 i året. Satses det på behandlingskollektiver, blir det langt billigere.

Å sikre drift av **minst** 100 nye behandlingsplasser for unge stoffmisbrukere i 10 år framover ville koste 438 millioner. I 1985 søkte behandlingskollektivene om en bevilgning på 2 millioner til investeringer. De fikk avslag.

Redusere spebarnsdødeligheten med 30 %.

Spebarnsdødeligheten i Norge er ca. 8 % høyere enn i øvrige nordiske land. En forskningsrapport fra Norsk Institutt for Sykehusforskning hevder at spebarnsdødeligheten kan reduseres med 30 %. Dette vil kreve tiltak som bl.a.:

- Bedre svangerskapskontroll
- Bedre utdanning/etteutdanning av helsepersonell
- Bedre transport av fødende kvinner
- Styrke utstyret og lokalene ved fødestuene
- Bedre muligheter for undersøkelser (ultralyd etc.)

Her er det vanskelig å komme med et konkret tall. Men med 1 milliard skulle en komme langt. Altså: 1 milliard til innsats for å redusere spebarnsdødeligheten i Norge.

Morsmålsundervisning for innvandrerbarn.

I dag er det ingen rettighet for innvandrerbarn å fa morsmålsundervisning, det er opp til kommunene om de gir undervisning eller ikke. Staten dekker 4 timer pr. uke. I dag er det bare 57 % av innvandrerbarn som får morsmålsundervisning. Det brukes ca. 5 millioner på dette i året.

RV mener at det skal være en rettighet, ikke bare å få morsmålsundervisning i 4 timer, men **opplæring på morsmålet**, 25 timer i uka, 100 % dekning. Med de tilskuddssatsene som nå gjelder, vil det koste 655 millioner (litt mer enn det vi får i renter på valutareservene i måneden) å sikre dette i 10 år framover. Så tar vi i litt ekstra for fattige kommuner, utdanning av lærere osv, og setter av 1 milliard. Altså: opplæring på morsmålet for alle innvandrerbarn i 10 år framover: 1 milliard.

hvor mye delikert dit statlig tilskuddet

Styrking av samisk næring og kultur.

Myndighetene har oppretta et samisk næringsfond på ca. 5 - 6 millioner kr. Dette er så lite at reindriftssamer og kystsamers står i fare for å splittes i kampen om midlene. Vi foreslår at det samiske næringsfondet økes til 100 millioner.

I tillegg bevilger vi 2 milliarder til en opptrappingsplan for å styrke samisk språk og kultur. Denne opptrappingsplanen bør inneholde:

- Økt undervisning på samisk
- Utvikling av samiske læremidler og utdanning av kvalifisert samisk-lærere
- Utvikling av egne daghjemstilbud for samiske førskolebarn, tilbud som tar utgangspunkt i det samiske samfunnet og samisk språk,
- Styrking av samisk-sendinger i radio og TV
- Oppretting av samisk høyskole i Finnmark

Økt ny-dyrking.

Norge har i dag 9 millioner da. dyrka mark. Årlig blir det nydyrka 50 000 da. Vi går inn for at det dyrkes 500 000 da. nå, og at det gis 4000 kr. pr da. i nydyrkingstilskott mot ca. 2000 kr. pr. da. nå. Dette blir 2 milliarder.

RV går inn for et program for å fordele nydyrkingsjorda til dem som trenger det mest, dvs til de deltidsbrukerne som ønsker å bygge ut til et helt årsverk i jordbruket pr. person.

I beredskapssammenheng er det viktig å ha mye jord i god hevd.

Med større dyrka areale kan vi redusere kraftforbruket og kunstgjødselforbruket. Det er viktig i forhold til energiknapphet.

Altså: 2 milliarder til ny-dyrking

Investering i bruer og veier i utkant-Norge.

Her er det et stort behov, og mulighet til å bruke pengene på en måte som gjør at de kommer varig til nytte. RV foreslår: 5 milliarder til investering i bruer og veier i utkant-Norge.

Da har vi ca. 800 millioner kr. igjen av dem vi skulle bruke i Norge. Med 800 millioner kan en løse mange problemer som er store for dem det gjelder, men som nesten ikke koster noe i den store sammenheng. Visste du f.eks. at for hver førerhund for blinde som utdannes, må Blindeforbundet ut med 30.000 kroner? Disse utgiftene burde staten overta. For 15 millioner kroner kunne det utdannes 50 førerhunder pr. år i 10 år framover.

Visste du at kronisk syke som bruker bil når de skal til behandling får kr. 0,75 i godtgjørelse pr. kilometer de kjører, mens statsansatte som kjører bil i tjenesten får kr. 2,25?

Det finnes massevis av slike eksempler. Det er ikke nødt til å være slik!

Sjekkes i Tryde-kontoret.

Evt. korplere etc.

HVA ER EGENTLIG VALUTARESERVENE ?

Slik var valutareservene plassert ved årsskiftet:

Gullbeholdning, markedsverdi.....	3, 3 milliarder
Reserver i det internasjonale pengefondet.....	6,5 milliarder
Bankinnskudd i utlandet.....	35,5 milliarder
Utenlandske obligasjoner m.m.....	43,2 milliarder
Til sammen.....	88,5 milliarder

Siden årsskiftet har reservene steget med ca. 20 milliarder: Det aller meste er plassert i utenlandske banker og obligasjoner. 3 - 4 milliarder av tilgangen siden nyttår er plassert som bankinnskudd i norske banker. Dette ble vedtatt av et enstemmig storting som et ledd i en ordning for å styrke norske bankers internasjonale konkurranseevne.

Hvordan har de store reservene oppstått ?

Det er vanskelig å fastlegge i detalj. Men valutareservene er bl.a. uttrykk for at Norge har hatt overskudd på betalingsbalansen med utlandet. Dette skyldes i all hovedsak oljeeksporten, altså resultatet av norske naturressurser og det arbeidet som norske arbeidsfolk har nedlagt. Land som har naturressurser av denne typen, kan imidlertid tilegne seg en ekstrasfortjeneste, ei "oljerente". På dette viset får Norge større inntekter av olja enn det som er skapt gjennom **arbeid**. Da er det kanskje ikke så urimelig at en del av pengene brukes til å vise solidaritet med folk utafor våre egne landegrenser ?

Johann Arne Olsen - 1 -
Bakgrunnstall

Den norske statsøkonomien går svært bra.

Siden 1980 har statsbudsjettene gått med store overskudd. Utviklingen har vært slik:

1980: 3,3 mrd. kr

1981: 10,7 mrd. kr

1982: 10,1 mrd. kr

1983: 8,0 mrd kr (se kommentar til resultat)

1984: 21,5 mrd. kr

Regnskapstallet for 1984 er ennå ikke offentliggjort, men opplysningen er gitt av Finansdepartementet. Tallene for 1984 er svært interessante fordi det er en formidabel forskjell mellom det anslaget som ble lagt fram fra Regjeringa da Statsbudsjettet ble offentliggjort i 1983, og det som ble det virkelige resultatet, noe denne oversikten viser:

Okt. 83 - Forslag til statsbudsjett: + 1,143 mrd. kr.

Des. 83 - Finanskomiteens innst. : + 6,471 mrd. kr.

Sept. 84- Anslag i Nasjonalb. 1985 : + 17,162 mrd. kr.

Des. 85 - Statsregnskapet : + 21,527 mrd. kr.

En stor del av denne veksten skyldes økning i dollarkursen og økt oljeproduksjon. Det er også mulig å hevde at en god del også skyldtes bevisst underbudsjettering på inntektssida. Den politiske effekten av dette er at kravene om økte bev. på statsbudsjettet, kunne avvises med at budsjettet allerede var i minus.

Dersom en tar forskjellen mellom anslaget i statsbudsjettet og det virkelige resultat, betyr det at ~~høbb~~ staten hadde et overskudd på 62 millioner kroner hver eneste dag i året. 62 millioner kroner er det samme som Kirkenes-befolkninga krevde for å få igang gråbergbrytinga - altså en 365-del av overskuddet i 1984.

Statsgjelda minker.

En stor del av dette overskuddet har vært brukt til ei rekordartet nedbetaling av statsgjelda, særlig utenlandsgjelda. Utviklinga har vært slik:

	1980	1981	1982	1983	1984
Utenlandsgjeld	29.084	25.367	20.583	8.607	
Innenlandsgjeld	77.823	82.295	83.216	83.799	
Sum statsgjeld	106.907	107.652	103.799	92.406	

Tallene for 1984 vil vise enda større nedgang, bl.a. er statens utenlandsgjeld nedbetalt.

Realverdien av gjelda er enda mindre enn tallene skulle ~~tallde~~, ettersom verdien av krona har ~~sunket~~ siden 1980.

Det ville vært fullt ut mulig for staten å opprettholde gjeldsnivået, eller velge en ~~kavere~~ nedbetalingshastighet, ved at nye lån ble tatt opp når gamle forfalt.

Statsbankene og Statoil.

Overskuddene på Statsbudsjettet kalles "Overskudd for lånetransaksjoner". I tillegg til de investeringer, overføringer og driftsutgiftene som føres i statsbudsjettet, står staten for finansieringa av statsbankene. Disse pengene kan sjølsagt lånes av staten, som da kan låne dem videre. I stedet brukes overskuddet også til å finansiere statsbankene, og det virker da som om pengene er brukt. I tillegg er finansieringa av Statoils lånebehov overtatt av staten. I de siste 4 årene har dette utgjort:

- 1982: 0,5 mrd. kr.
- 1983: 2,3 mrd. kr.
- 1984: 11,4 mrd. kr.
- 1985: 11,4 mrd. kr.

Statoil er et svært profittabelt og kredittverdig selskap, og kunne sjølsagt gått ut på markedet sjøl for å låne pengene.

Her skal det sjølsagt slås fast at staten fortsatt låner en god del penger for å finansiere statsbankene og statoil. Menx mens anslaget i 1984-statsbudsjettet var et lånebehov på 34 milliarder, ble resultatet et lånebehov på rundt 10. Dermed brukes enorme beløp, som utnerket godt kunne vært brukt til forbruk og investeringer og overføringer til f.eks. kommunene til utlån.

Statlig formueøkning.

Statens balansekonto viser statens eiendeler og fordringer mot staten. Avslutningskontoen registrerer statens egenkapital, altså egen formue. Her registreres vel og merke bare verdier som kan løses ut i penger - ikke veier f.eks. Grovt sett kan en si at statens formue øker når pengene brukes til bankinnskudd eller til nyinvesteringer mer enn avskrivninger f.eks. i Televerket, men minker dersom det brukes nye penger til helsevern, veier o.l. Utviklinga av størrelsen på avslutningskontoen gir derfor et godt bilde på at pengene holdes borte fra forbruk på vanlige folk:

Utviklinga av avslutningskontoen pr. 31.12:

1979 - 10,919 mrd. kr.
1980 - 17,440 mrd. kr.
1981 - 28,675 mrd. kr.
1982 - 37,965 mrd. kr.
1983 - 58,731 mrd. kr.
1984 - 82,000 mrd. kr. (ca.beløp iflg. Finansdep.)

Norges Banks valutareserver: 110 milliarder kroner 1.august.

Norges Banks valutareserver har vært gjenstand for mye offentlig debatt i de siste årene. Utviklingen har vist en formidabel tilvekst:

1970 - ca. 5 mrd kr
1980 - 33,4 mrd. kr.
1981 - 38,41 mrd. kr.
1982 - 50,5 mrd. kr.
1983 - 53,7 mrd. kr.
1984 - 87,6 mrd. kr.
1985 - 104,2 mrd. kr. pr. 31.5
1985 - 110,0 mrd. kr. pr. 31.7

Norges Bank, som i sin helhet eies av staten, har altså syltet ned enorme beløp i utenlandske banker. Mesteparten av dette befinner seg i USA, i form av statskassaveksler. Dvs. penger som staten låner bl.a. for å dekke underskuddet og f.eks. Star Wars prosjektet.

Det blir hevdet at sjøl om staten er gjeldfri overfor utlandet, så har Norge en stor nettogjeld til utlandet. Derfor må vi ikke bruke av valutareservene. Men dette argumentet holder ikke. Oljeselskapene, ~~og~~ riggeierne og ~~og~~ sjøderne står for nesten hele denne nettogjelden. Dette er profittable sektorer, og de vil ha små problemer med å nedbetale gjelden. Det er også en del av de internasjonale monopolsekskapene innenfor oljens sin politikk å låne penger fra moderselskapet. Den eneste sektoren som står med stor nettogjeld er kommunene og fylkene, og vi er sjølsagt for å bruke ~~oljeselskapene~~ valutareservene for å sanere kommunegjelden.

Tabellen nedenfor viser hvem som pr. 31.12.83 (siste offentliggjorte tall hadde nettogjeld til utlandet):

Norges gjeld og fordringer 31.12.83(mrd. kr.):

~~Norge~~

Norge	gjeld	fordringer	Nettogjeld
OLJESSEKTOREN			
Norge i alt:	224,9	134,7	90,2
Oljesektoren	56,6	25,2	41,4
Riggeierne	5,3	0,4	2,9
Utenriks sjøfart	39,2	6,4	32,8
Sum			77,1
Staten (ekskl.NB)	9,4	4,6	4,8
Fylker/kommuner	9,5	0,2	9,3

Valutareserverne er uttrykk for stor statlig formue

~~Manntap i helsemessige og økonomiske forhold som følge av den økonomiske krisen og den høye rentenivået som har ført til en betydelig reduksjon i den offentlige gjelden og en økning i den offentlige formuen.~~

Valutareserverne er uttrykk for stor statlig formue:

Staten har store fordringer på Norges Bank - i tillegg har banken stor egenkapital og store fonds. Tabellen viser dette:

Norges Banks gjeld og egenkapital	1980	1981	1982	1983	1984	1985/31.mai
Totalt	45,2	53,6	60,0	71,2	98,7	133,2
Egenkapital, fonds	8,2	15,4	24,1	19,7	28,5	28,2
Gjeld til statskassa	8,1	9,7	5,5	17,4	32,5	64,4

I en artikkel i Penger og Kreditt, Norges Banks tidsskrift 1981/4 gjøres det rede for behovet for valutareserver og plasseringen av disse. Her står det bl.a.:

"Et land kan vanligvis ikke øke eller opprettholde et gitt nivå på valutareserverne uten realøkonomiske kostnader. På grunn av krav til likviditet og sikkerhet vil ofte avkastningen på reservene ligge lavere enn det en kunne oppnådd ved alternative plasseringsformer, f.eks. realinvesteringer innenlands. Kanskje man hadde en også isolert sett foretrukket å holde det løpende forbruket på et høyere nivå i stedet for å øke nasjonalformuen, som en økning i valutareserverne vil innebære."

Vi kan altså slå fast at økninga av valutareservene er en bevisst politikk for å hindre investeringer og forbruk innenlands - og at det er fullt ut mulig å bruke disse pengene. Dette kan sjølsagt ikke bestemmes av Norges Bank, men gjennom vedtak i Stortinget.

Utenlandsdisponeringene.

Til nå har pengene stort sett vært plassert kortsiktig. En meget stor del i USA, bl.a. i form av statskassaveksler som den amerikanske staten utsteder for å finansiere sitt statsbudsjettunderskudd. Vi kan derfor slå fast at Norge bidrar til å finansiere Reagans Star Warsprogram.

Men borgerskapet er kritisk til denne plasseringsmåten, særlig fordi de internasjonale reservene nå er så store at de langt overstiger det behovet, som selv borgerlige økonomer mener trengs til valutareserver. De ønsker derfor en mer aktiv eksport av kapital - i stedet for den passive som nå foregår. Dette kommer til uttrykk gjennom den økende propagandaen for internasjonalisering av norsk industri, dvs. utenlandsetableringer og oppkjøp av konkurrerende eller markedsledende firmaer innenfor bransjen. Eksemplet her er f.eks. Ekornes og Ulferts i Sverige.

RV ønsker å fokusere på at dette er norsk imperialisme, og vise ~~mulighetene for å bruke~~ hvordan pengene kan brukes til å løse noe av de brennende problemene uilandene står overfor, bl.a. gjeldskrisa.

Det har i Norge festet seg ei oppfatning om at det ikke finnes penger. Det gjør det jo. Og vi vil vise hva pengene kunne vært brukt til i Norge.